

Πάτμος, οι κατοικίες των ονείρων

Ηρώ Καραβία - 06/03/2024

Τρεις κατοικίες ανάμεσα σε Αιγαίο και Μέση Ανατολή, που γεφυρώνουν τον σχεδιασμό του χθες και του σήμερα.

Στην απόληξη των δωδεκανήσων, λίγο πριν τις τουρκικές ακτές, βρίσκουμε το νησί της **Πάτμου**, ένα μικρό όστρακο γης κάτω από τη Σάμο, που ο τουρισμός δεν το έχει αγγίξει ακόμα τόσο ώστε να χάσει τα αυθεντικά στοιχεία του. Με *έντονη αρχιτεκτονική ιστορία*, το νησί κρατάει στοιχεία κυκλαδίτικων όψεων, εμπλέκοντάς τα με μοναστηριακή αρχιτεκτονική σε μια υπόγευση οθωμανικών και βυζαντινών στοιχείων. Η αρχιτεκτονική αφήγηση ξεκινάει από τη **σπειροειδή ανάπτυξη των κατοικιών** γύρω από το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη, όπου τα μικρά κτίσματα παίρνουν στοιχεία του ναού, σαν να ήταν προέκτασή του. Τον 19ο αιώνα καταφθάνουν στο νησί ναυτικοί και έμποροι που κατοικούν στις οικίες, διατηρώντας τον αρχιτεκτονικό πλούτο, φέρνοντας όμως και στοιχεία από τα ταξίδια τους.

Με αυτή τη μικρή εισαγωγή, αντιλαμβανόμαστε ότι η Πάτμος είναι ένας ήσυχος παράδεισος αρχιτεκτονικής μνήμης και αφηγήσεων. Σήμερα η ιστορία αυτή συνεχίζεται με ήπιες παρεμβάσεις, που υπογραμμίζουν αυτό τον πλούτο και την ιστορικότητα. Δηλαδή, εστιάζεται κυρίως σε interior, design και αντικείμενο, καθώς, πολλές φορές, χειρονομίες μεγαλύτερης κλίμακας μπορεί να είναι καταστρεπτικές στην ήδη υπάρχουσα αρχιτεκτονική. Το DS μπαίνει στη **μικροκλίμακα** του τόπου, αναδεικνύοντας το κάλλος της τοποθεσίας και της κουλτούρας μικρών οικισμών μακριά από τα αστικά κέντρα και τον αυστηρό σχεδιασμό, και διαλέγει τρία interiors που αναδεικνύουν το αφηγηματικό παρελθόν αλλά και την αισθητική του μέλλοντος, για κατοικίες που μπορούν να είναι μόνο ονειρικές!

Αναδεικνύοντας την κουλτούρα της επανάχρησης, η αρχιτέκτων **Λίλια Μελίσα**, μαζί με ένα συνεργείο έμπειρων τεχνιτών και μαστόρων του νησιού, παίρνουν έναν στάβλο του 17ου αιώνα και το μετατρέπουν σε μια οικογενειακή κατοικία που “θυμάται” τις παλιές ιστορίες του τόπου.

Στόχος της ομάδας ήταν -όσο το δυνατόν- να κρατηθούν οι παλιές δομές και υφές του χώρου. Με ήπιες προσθήκες, κρατούν τα στοιχεία ξυλείας στις οροφές και τα δάπεδα, τα κουφώματα και τις τεχνικές στους τοίχους, μέσα από μια ήπια χρωματική παλέτα. Στον τομέα του επίπλου και του αντικειμένου, *διατηρούν λαογραφικά στοιχεία του νησιώτικου βιώματος*, κρατώντας τα σιδερένια κρεβάτια και μετατρέποντάς τα σε καναπέδες. Η Λίλια βρίσκει χαλιά και υφάσματα από την τοπική αγορά, και έτσι, με αυτές τις μικρές πινελιές, δημιουργεί χώρους που συνεχίζουν τη σχεδιαστική κουλτούρα του νησιού.

Κατοικία στην Πάτμο, αρχιτέκτων Λίλια Μελίσα | Επανάχρηση σιδερένιων κρεβατιών του 19ου αιώνα σε καναπέδες, έπιπλα από την τοπική κοινότητα, κουρελού ασιατικής τεχνοτροπίας | Εικόνα: Björn Wallander

Συνεχίζουμε με το σπίτι του σχεδιαστή **John Stefanidis** και του καλλιτέχνη **Teddy Millington-Drake**. Στη

συγκεκριμένη περίπτωση, βλέπουμε και τους δυο να έχουν συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην αναβίωση του χώρου, βάζοντας όμως και στοιχεία δικά τους, των εμπειριών και των ταξιδιών τους. Ένα ψηλοτάβανο κτίσμα, με σαφείς μοναστηριακές επιρροές στα κουφώματα και την ξυλεία, φιλοξενεί τα όνειρα των δύο καλλιτεχνών. Ο Stefanidis “μπερδεύει” τα καθιστικά, συνδυάζοντας έπιπλα από τοπικούς ξυλουργούς με την προσωπική του συλλογή επίπλων και αντικειμένων, που κρατάει αναφορές από Ινδία και Ιταλία, με τουρκικά χαλιά στα δάπεδα και κεντητά μαξιλάρια από τη Μέση Ανατολή, ενώ τους τοίχους κοσμούν έργα του Teddy.

Κατοικία John Stefanidis και του καλλιτέχνη Teddy Millington-Drake | Εικόνα: Miguel Flores-Vianna

Κατοικία John Stefanidis και του καλλιτέχνη Teddy Millington-Drake | 1: Καθιστικό κατοικίας, 2: Σκαλιστό σε ελεφαντόδοντο με μοτίβα περσικής προέλευσης | Εικόνες: Miguel Flores-Vianna

Συνεχίζουμε με μία σύνοδο κορυφής, μεταξύ των αρχιτεκτόνων **Δημήτρη Πανταζόπουλου** και **Θεμιστοκλή Αντωνιάδη**, που αναλαμβάνουν ένα από τα πιο σημαντικά και παλαιά οικίσματα του νησιού. Με έκταση κοντά στα 700 τμ, η κατοικία αναβιώνει τον παλιό της πλούτο, με έντονες αναφορές από οθωμανική αρχιτεκτονική, σε μια όμως πλήρως ανανεωμένη προσέγγιση. Ο κάθε χώρος αποκτά δικό του χαρακτήρα, κρατώντας στοιχεία ιστορικότητας, ενώ παράλληλα μετατρέπεται σε ένα σχεδιαστικό ταξίδι των δύο αρχιτεκτόνων, έχοντας στοιχεία της εμπειρίας των δυο. Custom έπιπλα σχεδιασμένα από τον Πανταζόπουλο, όπως το κρεβάτι της μεγάλης κάμαρας, φτιαγμένο στη Φλωρεντία, τηνιακά μάρμαρα στην κουζίνα αλλά και ξύλινες προσθήκες στους χώρους, μέσα από τις οποίες δημιουργούνται επιμέρους χώροι.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δημήτρης Πανταζόπουλος, πέραν του ότι σχεδιάζει με τρομερή επιμέλεια τον κάθε χώρο της κατοικίας, τον εμπλουτίζει και με αντικείμενα και έπιπλα της δικής του προσωπικής συλλογής. Έπιπλα-αντίκες Ενετικού χαρακτήρα, κυκλαδίτικα μαρμάρια ειδώλια, κεραμικά και άλλα αντικείμενα που λειτουργούν ως φινιρίσματα στη συνολική εμπειρία του χώρου.

Κατοικία στην Πάτμο, αρχιτέκτονες Δημήτρης Πανταζόπουλος, Θεμιστοκλής Αντωνιάδης | Ξύλινη πλατφόρμα δωδεκανησιακού χαρακτήρα, γαλλικά στρώματα σε vintage ύφασμα Pierre Frey | Εικόνα: Bastian Achard

Κατοικία στην Πάτμο, αρχιτέκτονες Δημήτρης Πανταζόπουλος, Θεμιστοκλής Αντωνιάδης | 1: Μεταλλική και γυάλινη πόρτα μοναστηριακού χαρακτήρα, σχεδιασμένη από τον Πανταζόπουλο, διατηρητέες καρέκλες από τη Σαντορίνη του 19ου αιώνα, 2: Εύλινες καμπίνες μπάνιου με αναφορές από αρχιτεκτονική ορθόδοξων εκκλησιών | Εικόνες: Bastian Achard

Χώροι σαν τους παραπάνω μάς κάνουν να αναπολούμε μνήμες από ταξίδια και επισκέψεις μας στην επαρχία, αλλά και να προσεγγίζουμε τον σχεδιασμό με μια άλλη ματιά. Πολλές φορές οι καθαρές γεωμετρίες, τα σύγχρονα υλικά και οι κανόνες του σχεδιασμού μάς κάνουν να ξεχνάμε από πού ερχόμαστε και ποια είναι η ιστορία μας. Ας “ξεψαχνίσουμε” λοιπόν τα υφάσματα των γιαγιάδων μας και τα παλιά φωτογραφικά άλμπουμ, ως έμπνευση για τη δημιουργία των χώρων μας, και ας κρατήσουμε στη ζωή τις παλιές μνήμες και αφηγήσεις.

Δείτε παρόμοια άρθρα:

**[Από τη Champs-Élysées σε σκηνές κάμπινγκ](#)
[Interiors που θα μας κάνουν να σκεφτούμε τον χώρο αλλιώς](#)**

Steal this look

Εμπνευστείτε για τον δικό σας χώρο, από το interior design δύο κατοικιών που μας εντυπωσίασαν.

